

2018-12-17
Protokoll - Valnämnden

Ärendeförteckning

§ 19-21

§ 19	Sammanfattning av val till riksdag-, kommun- och landsting 2018-09-09
§ 20	Redovisning av ordförandebeslut
§ 21	Meddelanden

Tid och plats	2018-12-20, kl 10:00 – 10:30. Kommunhuset i Broby	
Närvarande	Thomas Bengtsson (C), ordförande	
Ledamöter	Tommy Johansson (S)	
	Anders Bengtsson (S) Per Af Forselles (S)	
Övriga närvarande	Andreas Sjölin, kommunsekreterare	
	Emelie Nilsson, nämndsekreterare	
Justerare	Tommy Johansson (S)	
Justeringens utförande	Tisdag den 18 december 2018 i kommunhuset Justeringen har offentliggjorts på kommunens anslagstavla den 18 december 2018	
Underskrifter		Paragrafer 19-21
	Sekreterare	Andreas Sjölin, kommunsekreterare
	Ordförande	Thomas Bengtsson (C)
	Justerare	Tommy Johansson (S)

Justerandes sign.

Utdragsbestyrkande

Anslag om justering

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ	Valnämnden
Sammanträdesdatum	2018-12-17
Datum då anslaget sätts upp	2018-12-18
Datum då anslaget tas ned	2019-01-09
Förvaringsplats för protokollet	Stab
Underskrift	
	Andreas Sjölin

Justerandes sign.

Utdragsbestyrkande

§19

Sammanfattning av val till riksdag-, kommun- och landsting 2018-09-

09

Dnr VN 2018/0024

Valnämndens beslut

- Sammanställningen läggs till handlingarna.

Sammanfattning

sammanställt de förbättringsområden som kan ses utifrån synpunkter som hämtats in från röstmottagare som tjänstgjort under valet 2018. Nedan följer dessa förbättringsområden:

Annonsering

Valnämnden annonserade öppettider för röstningslokaler och vallokaler på www.ostragoinge.se, i tidningen Allt om Göinge samt i Kristianstadsbladet. Både väljare och röstmottagare har dock påpekat att ingen information om öppettider fanns att tillgå vid entrén till de bibliotek som utgjorde röstningslokaler, förrän när röstningen redan inletts.

Det uppges även ha förekommit förvirring kring huruvida en lokal var till för förtidsröstning eller röstning på valdagen, detta då Valmyndigheten från och med detta val endast anger öppettider för valdagen, och inte för förtidsröstningen.

Telefonkontakt till Valnämnden

Valnämnden kunde under hela perioden för förtidsröstning samt på valdagen nås på ett fast nummer, vilket vidarekopplades till ordförandens telefon på helger. Dock framfördes det att Valnämnden borde ha gått att kontakta även en tid innan förtidsröstningen inleddes.

Justerandes sign.

Utdragsbestyrkande

Mobilnummer fanns uppsatta på kommunens boenden till de ambulerande röstmottagarna. Olyckligtvis blev ett nummer felaktigt, varpå en privatperson mottog ett antal nummer ifrån väljare som ville boka ambulerande röstmottagare.

Öppettider

Under de 18 dagar det var förtidsröstning hade Valnämnden en lokal öppen varje dag på Broby bibliotek, medan småbiblioteken hade öppet två dagar vardera under den sista veckan. Öppettiderna var som regel fyra timmar, men ibland tre timmar. Kritik från både röstmottagare och en del väljare har framförts att det var för få röstningslokaler öppna, och att biblioteken utanför Broby borde ha haft öppet varje vecka, samt att Knislinge bibliotek borde ha haft öppet samtliga tre dagar i veckan.

Ansvar för att lägga ut valsedlar

Såväl röstmottagare som partifunktionärer framförde under förtidsröstningen att utläggningen av namnvalsedlar i röstningslokalerna inte fungerade. Valnämnden beslutade inför valet att det var upp till varje parti att ansvara för att besöka lokalerna och lägga ut sina namnvalsedlar, samt se till att de inte tog slut. Samma princip gällde även på valdagen. Det framfördes att partifunktionärer hade svårt att i praktiken kunna täcka upp alla röstningslokalerna, och att namnvalsedlar därmed saknades på många ställen, samt att det var olika från lokal till lokal om man kunde lämna in namnvalsedlar eller inte.

Kritiken var blandad från att ansvarsfördelningen var lämplig men måste upprätthållas mer konsekvent, till att det inte fungerar överhuvudtaget att Valnämnden inte tar ansvar för att hantera namnvalsedlarna.

Ambulerande röstmottagare

Valnämnden förordnade inför valet tre ambulerande röstmottagare. Dessa upplevde en betydligt högre efterfrågan efter tjänsten i jämförelse med tidigare val. Valnämnden behöver se över rutinerna för dessa, och hur tjänsten används mest optimalt under förtidsröstningen.

Justerandes sign.

Utdragsbestyrkande

av förtidsröster

Det uppstod tidvis en mycket hög arbetsbelastning då förtidsröster hämtades flera gånger i veckan från biblioteken av samma person, ofta efter ordinarie arbetstid.

Uppläsning av vallokaler

Fastighetsavdelningen kunde låsa upp skolor och bibliotek så att dörrarna var öppna dagen innan valdagen samt på valdagen, för röstmottagarna att göra i ordning. Däremot fick man själv larma av med passerkort som delades ut. Önskemålet hade varit att fastighetsavdelningen kunnat sköta den delen, då larmet bland annat utlöstes på Göinge utbildningscenter på grund av oklarheter i vad som gällde. En förnyad dialog behöver föras med fastighetsavdelningen inför nästa val.

Valhemlighet vid valsedelstätt

En del var även kritiska till att valsedlar står öppet i valsedelställen. Utifrån nuvarande lagstiftning är dock bedömningen att Valnämnden inte agerat fel. Vallagen garanterar rätten till valhemlighet bakom valskärmen, men inte vid valsedelställen. Utifrån den nya vallagen, vilken träder vid kraft vid årsskiftet, kommer det dock från och med EU-valet 2019 finnas krav på att valhemligheten även ska skyddas vid valsedelställen. Valnämnden behöver finna en fungerande lösning utifrån detta nya regelverk.

Partifunktionärers utdelning av valsedlar

Det rådde vid några tillfällen under valdagen oklarheter exakt var en partifunktionär får stå och dela ut valsedlar till väljare som ska rösta. Valnämnden kan behöva ta en dialog med partierna för att enas kring övergripande principer i frågan

Köbildning i vallokaler

Det uppstod långa köer trots att förtidsröstningen inte minskade och öppettiderna var desamma. Det är inte klart exakt vad det beror på, då inga rutiner i vallokalerna var annorlunda.

Justerandes sign.

Utdragsbestyrkande

Leverans av röster från vallokaler

Det tog avsevärt längre tid in på natten än tidigare val innan rösterna levererades till Valnämnden från vallokalerna. Vad det beror är inte klart. Det behöver utredas inför nästa val. Mottagningen fungerade däremot bra i sig.

PostNord

Det rådde oklarheter i ansvarsfördelningen mellan PostNord och Valnämnden. PostNord hade flera olika kontaktpersoner som delvis sade emot varandra, och som endast gav muntlig information till Valnämnden om vad som gällde. Postnords förare hade inte blivit informerade om överenskommelsen Valnämnden gjort med de valansvariga på PostNord kring hur förtidsrösterna skulle hämtas upp. Personalen på Företagscenter var inte heller på det klara med hur inlämnade förtidsröster skulle hanteras. Det tog dessutom mycket lång tid och flera påminnelser inom PostNord levererade utlovade kvittenser och säkerhetspåsår, till den grad att det var nära att inga hade funnits att tillgå vid leverans.

Onsdagsräkning

Under onsdagsräkningen noterades det att det sparades alldeles för många förtidsröster, betydligt fler än vad som var nödvändigt för att garantera valhemligheten. Detta gjorde att räkningen drog ut på tiden.

Vidare hade Kommunstyrelsen förlagt sitt sammanträde samtidigt som onsdagsräkningen, vilket gjorde att räkningen inte kunde ske med fulltalig styrka delar av dagen. Länsstyrelsens rutiner för hur onsdagsräkningen ska gå till var även otydliga.

Rekrytering av röstmottagare

Antalet röstmottagare som tjänstgjorde under valet uppgick detta år till 72. Det är en minskning med ungefär 20 personer i jämförelse med de två föregående valen, och det beror primärt på att fler äldre röstmottagare "går i pension" än vad det tillkommer nya röstmottagare i yngre åldersgrupper. Från och med valet 2018 blev de ordinarie röstmottagarna även insatta att ta emot förtidsröster då de nya kraven i vallagen gör att det inte längre räcker med att den bibliotekarie som arbetar för dagen ensam tar emot

Justerandes sign.

Utdragsbestyrkande

förtidsröster. Det minsta antalet röstmottagare som kan finnas, om en styrka på åtta ordinarie röstmottagare per valdistrikt ska upprätthållas, är 64. I år fanns det alltså utrymme för sex ersättare, vilket gjorde att flera distrikt inte hade någon alls. Det har uttryckts att det önskade målet är fyra ersättare per distrikt, vilket innebär att Valnämnden skulle behöva ha 96 röstmottagare totalt.

Valnämnden behöver ta ställning till om kommunanställda, utöver bibliotekarier, behöver beordras in för tjänstgöring.

Personalresurser

Under större delen av valarbetet kunde endast en tjänsteman på valkansliet arbeta med valet i någon högre grad. Detta berodde på sjukskrivningar, som fick täckas upp av befintlig personal, i kombination med andra tunga ansvarsområden – särskilt GDPR – som kom samtidigt. Valnämnden behöver ta en dialog med förvaltningsledningen kring disponering av personalresurser i arbetet med valet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Stab, daterad den 13 december 2018

Justerandes sign.

Utdragsbestyrkande

§ 20

Redovisning av ordförandebeslut

Dnr VN 2018/0025

Valnämndens beslut

- Ordförandebesluten läggs till handlingarna.

Sammanfattning

Valnämnden har gett ordföranden rätt att fatta beslut i nämndens ställe när ordinarie beslutsgång inte hinner inväntas, i enlighet med 6 kap. 39 § kommunallagen.

Följande beslut har fattats:

- Beslut att utse Anders Danielsson, informationssäkerhetsansvarig på kommunalförbundet Sydarkivera, till nämndens dataskyddsombud.
- Beslut att utse Therese Jigsved, jurist på Sydarkivera, till nämndens dataskyddsombud.
- Beslut att yttra sig till riksdagens valprövningsnämnd, via Länsstyrelsen, gällande ett överklagande av valet i kommunen som lämnats in.
- Beslut att yttra sig gällande klagomål som en väljare lämnat in gentemot förtidsröstningen i kommunen.

Justerandes sign.

Utdragsbestyrkande

§ 21

Meddelanden

Dnr VN 2018/0026

Valnämndens beslut

- Redovisningen läggs till handlingarna.

Sammanfattning

Följande meddelanden redovisas:

- Överklagande av valet i Östra Göinge kommun
- Yttrande gällande ovanstående överklagande

Justerandes sign.

Utdragsbestyrkande